
E-Portfolio VIER

Behoefteteonderzoek

Auteur:
Versie:

OBA MileStones B.V.
20080429

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1. Ontwerp van het behoefteonderzoek	5
2. Resultaten	6
2.1 Leerling	6
Vraag 1	6
Vraag 2	6
Vraag 3	6
Vraag 4	7
Vraag 5	7
Vraag 6	8
Vraag 7	8
2.2 Begeleiders	10
Vraag 1	10
Identificatiegegevens	10
Ontwikkelingsvoorwaarden	10
Doelen/ambities	11
Interesses	11
Relaties/Netwerken	11
Competenties	11
Activiteiten	11
Producten	11
Evaluaties	12
Reflecties	12
Formele erkenningen	12
Vraag 2	12
Identificatiegegevens	12
Ontwikkelingsvoorwaarden	13
Doelen/ambities	13
Interesses	13
Relaties/Netwerken	13
Competenties	13
Activiteiten	13
Producten	14
Evaluaties	14
Reflecties	14
Formele erkenningen	14
Vraag 3	14
Identificatiegegevens	14
Ontwikkelingsvoorwaarden	15
Doelen/ambities	15
Interesses	15
Relaties/Netwerken	15
Competenties	15
Activiteiten	16
Producten	16
Evaluaties	16
Reflecties	16
Formele erkenningen	16
Vraag 4	16
Vraag 5	17
Vraag 6	17
Vraag 7	17
Vraag 8	17
Vraag 9	18
2.3 Systeembeheer	19
Vraag 1	19
Vraag 2	19
Vraag 3	19
Vraag 4	19

Vraag 5	19
Vraag 6	19
Vraag 7	20
Vraag 8	20
Vraag 9	20
Vraag 10	20
Vraag 11	20
Vraag 12	20
Vraag 13	20
3. Conclusies en aanbevelingen	21
3.1 De leerling	21
3.2 De begeleider	21
3.3 Systeembeheer	21
3.4 Overige conclusies	22

Inleiding

Dit rapport betreft het behoefteonderzoek dat is uitgevoerd ten behoeve van het project E-Portfolio VIER. Binnen dit project werken vier ketenpartners (VSO school de Ortolaan, praktijkschool het Kwadrant, re-integratiebedrijf Risse Groep en adviesorganisatie voor verbinding en uitwisseling OBA MileStones) samen aan het ontwikkelen van een digitaal portfolio voor jongeren met sociaal-emotionele en gedragsproblematiek.

Veel actoren die betrokken zijn bij de scholing en arbeidstoeleiding van arbeidsgehandicapte jongeren met gedragsstoornissen en sociaal-emotionele problematiek gebruiken een eigen informatiesystemen voor registratie van gegevens over de doelgroep. De informatie is echter niet op elkaar afgestemd en ook niet één-op-één uitwisselbaar. Dit belemmert en frustreert het functioneren van de keten in het traject van scholing naar arbeid. Er bestaat dan ook een sterke behoefte bij partijen aan een optimale uitwisseling van gegevens voor het duurzaam kunnen inpassen van deze specifieke doelgroep op de arbeidsmarkt.

Het project E-Portfolio VIER kan hier in belangrijke mate aan bijdragen. Het project E-Portfolio VIER heeft tot doel het realiseren van een E-Portfolio voor jonggehandicapten met gedragsstoornissen en sociaal-emotionele problematiek, waardoor deze jongeren beter begeleid kunnen worden naar opleiding en werk.

Het doel van dit behoefteonderzoek is het in kaart brengen van de behoeften en mogelijkheden voor een digitaal portfoliosysteem. Voor dit behoefteonderzoek zijn de drie verschillende gebruikersgroepen binnen de ketenorganisaties aan de hand van een gestructureerde vragenlijst geïnterviewd: de leerlingen, de begeleiders en de systeembeheerders. Hierin zijn een aantal hoofdvragen onderzocht:

- de capaciteiten van de leerling met betrekking tot het werken met een digitaal portfolio,
- de informatiebehoefte van de leerling,
- de informatiebehoefte van de betrokken instanties,
- de huidige ICT-infrastructuur,
- de huidige informatieverwerkingsprocessen.

Dit behoefteonderzoek is uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de werkgroep E-Portfolio VIER. Deze werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de vier ketenpartners: de Ortolaan, het Kwadrant, Risse Groep en OBA MileStones. Aan de werkgroep nemen deel:

- dhr. R. Schreurs, vertegenwoordiger van de Ortolaan, penvoerder en projectleider
- dhr. B.A. Barkhuysen, vertegenwoordiger OBA MileStones, projectleider
- mw. Y. Kremers, vertegenwoordiger OBA MileStones, projectondersteuner
- dhr. H.J. Nieuwenhuizen, vertegenwoordiger OBA MileStones, Senior Consultant
- dhr. A. Remy, vertegenwoordiger van de Ortolaan, GZ-psycholoog
- mw. J. van Delden, vertegenwoordiger van het Kwadrant
- mw. H. van Happen, vertegenwoordiger van de Risse Groep

1. Ontwerp van het behoefteonderzoek.

Een E-Portfolio (elektronisch portfolio) is een verzameling digitale leergegevens. Een elektronisch hulpmiddel waarmee het individu (lerende of werknemer) een leven lang alle tastbare leer- en werkervaring kan opslaan in een digitale verzameling die men kan blijven gebruiken in een volgende leerfase. Aan deze gegevens is te zien over welke competenties het individu beschikt, wat de feedback van betrokkenen bij het opleidingsproces is geweest en welke competenties het individu bezig is te verwerven.

Het portfolio ondersteunt hiermee de leerketen van een individu binnen alle organisaties waarin hij of zij leert. Competenties worden namelijk niet binnen één instelling of organisatie opgedaan, maar worden gedurende een heel leven opgebouwd.

Om een E-Portfolio een leven lang te kunnen gebruiken zijn binnen het programma E-Portfolio NL van Kennisset afspraken gemaakt over hoe systemen gegevens opslaan en exporteren. Een E-Portfolio ondersteunt een leven lang leren immers alleen als gebruikers dezelfde specificaties hanteren om het te bewaren en te beheren.

Over deze standaardisatie zijn inmiddels goede afspraken gemaakt:

Na de afspraak E-Portfolio NL 0.6 is, in oktober 2007, versie 1.0 gelanceerd voor de schakelpunten tussen onderwijsinstellingen, maar ook om e-portfoliogegevens uit te wisselen tussen onderwijs, arbeidsbemiddeling en arbeidsmarkt.

Deze afspraken vormen voor de Werkgroep E-Portfolio VIER dan ook de basis voor het behoefteonderzoek. Om de toepasbaarheid van de E-Portfolio standaard voor deze specifieke doelgroep te onderzoeken zijn een drietal gestructureerde vragenlijsten opgesteld. Aan een selectie van belanghebbenden, zijnde leerlingen en hun begeleiders, zijn met name meerkeuzevragen voorgelegd over:

- de (gewenste) inhoud van een E-Portfolio
- het werken met een E-Portfolio
- de voor- en nadelen van een E-Portfolio en
- de huidige processen inzake het bijhouden van leerling gegevens.

Met het oog op de gewenste uitwisseling van gegevens is een aparte vragenset opgesteld voor de systeembeheerders van de ketenpartners.

2. Resultaten

Bij elke vraag is aangegeven welke antwoorden zijn gegeven en hoe vaak de betreffende antwoorden gegeven zijn. Ook is in elke categorie aangegeven hoe vaak een vragenlijst is beantwoord.

2.1 Leerling

Deze vragenlijst is zes keer ingevuld.

Bij het stellen van de vragen geven de meeste leerlingen aan niet te weten wat een portfolio is. De leerlingen die aangaven dit wel te weten hadden hierbij het beeld van een map waarin je je diploma's bewaart. Een van de leerlingen geeft aan dat ze eigenlijk helemaal niet wil dat anderen kunnen zien wat ze op school gedaan heeft, want dit is volgens eigen zeggen 'niet zo best'.

Vraag 1

Werk je (op school, thuis of op het werk) met computerprogramma's? Welke?

E-mail	6
Chatprogramma's	6
Zoekmachines	6
Internet (algemeen)	6
Werkstukken schrijven (tekstverwerking)	5
Programma's van school	2
Spelletjes	5
Downloadprogramma's	1
Fotobewerking	1
Webwinkels	1

Vraag 2

Vind je het werken met een computerprogramma moeilijk of makkelijk?

Moeilijk	0
Gaat wel	0
Makkelijk	6

Vraag 3

Wie moet er het portfolio invullen?

De leerling	5
De leraar	6
De ouders	3

Van degenen die deze vraag invulden vonden 2 mensen dat leraren en ouders alleen toegang mogen hebben na overleg en goedkeuring van de leerling.

Vraag 4

Waar zou je een portfolio voor gebruiken?

Bijhouden wat je hebt geleerd	6
Laten zien wat je kunt	4
Makkelijk voor volgende school	5
Bij het krijgen van een stageplaats	6

Vraag 5

Wat moet er in het portfolio worden ingevuld?

Identificatiegegevens (Je persoonlijke gegevens)	6
Ontwikkelingsvoorwaarden (Wat je nodig hebt om vooruit te komen met leren)	4*
Doelen en ambities (Welke doelen wil je bereiken? Dit is je POP)	5
Interesses (Je interesses en hobby's)	3
Relaties en netwerken (Mensen en groepen die voor jou belangrijk zijn)	1**
Competenties (De dingen die je kunt of moet kunnen voor je stage of werk)	6
Activiteiten (Wat je gaat doen om je doelen te halen, je PAP)	4
Producten (Wat je allemaal gedaan of gemaakt hebt, op school, tijdens stage en vrije tijd)	6***
Evaluaties (Wat jij en anderen noteren over hoe het op school of op je stage gaat)	4
Niet-kwalificerende reflecties (Wat jij en anderen invullen op lijsten en verslagen)	6****
Kwalificerende reflecties (Wat er ingevuld is voor je beoordeling)	6
Formele erkenningen (Je officiële certificaten en diploma's)	6

* Één van de leerlingen gaf hier aan dit wel bij stage te willen, maar niet bij een latere baan.

** Een van de leerlingen geeft aan dat dit wel in het portfolio mag, maar er niet persé in hoeft.

*** Een leerling geeft aan zijn/haar activiteiten in de vrije tijd hier niet in te willen vermelden.

**** Een van de leerlingen vindt dat dit er niet altijd in hoeft.

Vraag 6

Wat moet een portfolio laten zien aan anderen?

Identificatiegegevens (Je persoonlijke gegevens)	3
Ontwikkelingsvoorwaarden (Wat je nodig hebt om vooruit te komen met leren)	2
Doelen en ambities (Welke doelen wil je bereiken? Dit is je POP)	1
Interesses (Je interesses en hobby's)	2
Relaties en netwerken (Mensen en groepen die voor jou belangrijk zijn)	1
Competenties (De dingen die je kunt of moet kunnen voor je stage of werk)	2
Activiteiten (Wat je gaat doen om je doelen te halen, je PAP)	1
Producten (Wat je allemaal gedaan of gemaakt hebt, op school, tijdens stage en vrije tijd)	5
Evaluaties (Wat jij en anderen noteren over hoe het op school of op je stage gaat)	1
Niet-kwalificerende reflecties (Wat jij en anderen invullen op lijsten en verslagen)	1
Kwalificerende reflecties (Wat er ingevuld is voor je beoordeling)	5
Formele erkenningen (Je officiële certificaten en diploma's)	6

Vraag 7

Wat vind je de voordelen van een digitaal portfolio? Zijn er ook nadelen?

Voordelen:

Makkelijk om in te vullen en bij te werken	2
Altijd netjes	1
Het is sneller	2
Je houdt het het hele jaar bij	1
Het is een bewijs van wat je kunt	1
Als je alles noteert weet je ook meer	1
Je kunt het overal bijwerken en laten zien	1

Één van de leerlingen wist geen voordelen van het digitaal portfolio.

Nadelen:

Je gegevens kunnen kwijtraken.	1
Je gegevens kunnen op straat komen te liggen	1
Het kan worden gehackt	1
Soms vergeet je dingen erin te zetten	1
Als er minder goede dingen in staan krijgen mensen een minder goed beeld van je	1

Twee van de leerlingen wisten geen nadelen van het digitaal portfolio.

2.2 Begeleiders

Deze vragenlijst is 10 keer ingevuld.

De termen zoals gebruikt in de Afspraak E-Portfolio NL worden door de medewerkers té onduidelijk bevonden. Veelal wordt niet begrepen wat met bepaalde termen bedoeld wordt. Ook het verschil tussen sommige termen is onduidelijk. Voorbeelden van onduidelijkheden zijn:

Om wiens evaluatie gaat het bij het metamateriaal (I)?

Wat wordt bedoeld met F.6 (Externe Referentie)? Is dit gegeven bedoeld om aan te geven uit welke externe referentie de beschrijving gehaald wordt?

Wat is het verschil tussen kwalificerende reflecties en niet-kwalificerende reflecties? Waar ligt de grens?

Ook wordt door een van de medewerkers aangegeven dat het invullen van alle gegevens in het E-Portfolio niet als verplichtend mag worden gesteld.

Vraag 1

Welke gegevens worden nu bijgehouden van de cliënt?

Deze vraag is tien maal ingevuld op de lijst.

Identificatiegegevens

Uniek nummer	7
(Achter)Naam	10
Voornamen	9
Initialen	4
Titulatuur	1
Tussenvoegsels	8
Roepnaam	8
Adres	9
Straat-huisnummer	9
Postcode	9
Plaats	9
Land	4
Regio	1
Telefoonnummer	9
Mobiel nummer	9
E-mail adres	3
Geslacht	9
Geboortedatum	10
Geboorteplaats	7
Geboorteland	3
Land van herkomst	4
Nationaliteit	7
Pasfoto	4
Burgerlijke staat	3
Vertegenwoordiger	5

Ontwikkelingsvoorwaarden

Ontwikkelingsvoorwaarde	6
Toegankelijkheidsoort	5
Korte beschrijving	7

Lange beschrijving	1
Maatregelen	7
Tijdelijke omstandigheden	8
Leervoorkeuren/-stijl	5
Doelen/ambities	
Doel / ambitie	10
Persoonlijk ontwikkelplan	9
Beschrijving	7
Prioriteit doel	8
Status doel	6
Subdoelen	8
Interesses	
Interesse	9
Beschrijving	5
Product	2
Relaties/Netwerken	
Type netwerk	9
Kwalificatie v.d. relatie	4
Relatie identificatie	3
Rollen	4
Data	4
Beschrijving	3
Organisatie	7
Status	2
Competenties	
Identificatie competentie	8
Titel	4
Beschrijving	5
Beoordeling	4
Externe referenties	3
Activiteiten	
Type activiteit	9
Datum activiteit	7
Status activiteit	6
Eenheid van beoordeling	4
Externe referenties leeractiviteit	5
Evaluaties	7
Omschrijving activiteit	6
Deelactiviteiten	1
Producten	
Type product	3
Datum	3
Product	2

Evaluaties

Titel van het metamateriaal	1
Datum	1
Status	1
Beschrijving van het materiaal	2

Reflecties

Titel	2
Datum	2
Status	1
Auteurschap	2
Toegangsrechten	0
Beschrijvende reflectie	1

Formele erkenningen

Naam van de erkenning	3
Naam instituut/organisatie	3
Registratienummer	1
Niveau	2
Datum afgifte	2
Beschrijving kwalificatie	2

Vraag 2

Welke gegevens hiervan wilt u graag terugzien in het E-Portfolio?

Deze vraag is negenmaal ingevuld op de lijst.

Identificatiegegevens

Uniek nummer	7
(Achter)Naam	9
Voornamen	9
Initialen	2
Titulatuur	1
Tussenvoegsels	8
Roepnaam	8
Adres	9
Straat-huisnummer	9
Postcode	9
Plaats	9
Land	5
Regio	1
Telefoonnummer	9
Mobiel nummer	9
E-mail adres	5
Geslacht	7
Geboortedatum	9
Geboorteplaats	6
Geboorteland	5
Land van herkomst	5
Nationaliteit	6
Pasfoto	5
Burgerlijke staat	3

Vertegenwoordiger 7

Ontwikkelingsvoorwaarden

Ontwikkelingsvoorwaarde 7
 Toegankelijkheidsoort 6
 Korte beschrijving 6
 Lange beschrijving 2
 Maatregelen 5
 Tijdelijke omstandigheden 7
 Leervoorkeuren/-stijl 7

Doelen/ambities

Doel / ambitie 9
 Persoonlijk ontwikkelplan 9
 Beschrijving 7
 Prioriteit doel 8
 Status doel 6
 Subdoelen 7

Interesses

Interesse 7
 Beschrijving 4
 Product 2

Relaties/Netwerken

Type netwerk 5
 Kwalificatie v.d. relatie 2
 Relatie identificatie 2
 Rollen 2
 Data 3
 Beschrijving 1
 Organisatie 5
 Status 2

Competenties

Identificatie competentie 8
 Titel 3
 Beschrijving 6
 Beoordeling 4
 Externe referenties 4

Activiteiten

Type activiteit 8
 Datum activiteit 7
 Status activiteit 6
 Eenheid van beoordeling 5
 Externe referenties leeractiviteit 4
 Evaluaties 6
 Omschrijving activiteit 6

Deelactiviteiten 3

Producten

Type product 3
 Datum 3
 Product 2

Evaluaties

Titel van het metamateriaal 2
 Datum 2
 Status 2
 Beschrijving van het materiaal 3

Reflecties

Titel 2
 Datum 2
 Status 2
 Auteurschap 2
 Toegangsrechten 2
 Beschrijvende reflectie 2

Formele erkenningen

Naam van de erkenning 6
 Naam instituut/organisatie 7
 Registratienummer 4
 Niveau 4
 Datum afgifte 3
 Beschrijving kwalificatie 4

Vraag 3

Welke gegevens zijn minimaal nodig voor het E-Portfolio?

Deze vraag is achtmaal ingevuld op de lijst, waarvan vijfmaal gelijk aan vraag 2.

Identificatiegegevens

Uniek nummer 7
 (Achter)Naam 8
 Voornamen 6
 Initialen 1
 Titulatuur 0
 Tussenvoegsels 4
 Roepnaam 6
 Adres 8
 Straat-huisnummer 8
 Postcode 8
 Plaats 8
 Land 4
 Regio 1
 Telefoonnummer 8
 Mobiel nummer 7
 E-mail adres 2
 Geslacht 6

Geboortedatum	8
Geboorteplaats	5
Geboorteland	5
Land van herkomst	3
Nationaliteit	4
Pasfoto	4
Burgerlijke staat	0
Vertegenwoordiger	4

Ontwikkelingsvoorwaarden

Ontwikkelingsvoorwaarde	6
Toegankelijkheidssoort	4
Korte beschrijving	5
Lange beschrijving	2
Maatregelen	4
Tijdelijke omstandigheden	5
Leervoorkeuren/-stijl	6

Doelen/ambities

Doel / ambitie	7
Persoonlijk ontwikkelplan	7
Beschrijving	5
Prioriteit doel	5
Status doel	3
Subdoelen	4

Interesses

Interesse	3
Beschrijving	2
Product	1

Relaties/Netwerken

Type netwerk	2
Kwalificatie v.d. relatie	0
Relatie identificatie	0
Rollen	0
Data	0
Beschrijving	0
Organisatie	1
Status	0

Competenties

Identificatie competentie	4
Titel	3
Beschrijving	4
Beoordeling	4
Externe referenties	2

Activiteiten

Type activiteit	5
Datum activiteit	4
Status activiteit	3
Eenheid van beoordeling	3
Externe referenties leeractiviteit	3
Evaluaties	4
Omschrijving activiteit	4
Deelactiviteiten	2

Producten

Type product	3
Datum	2
Product	2

Evaluaties

Titel van het metamateriaal	1
Datum	2
Status	1
Beschrijving van het materiaal	2

Reflecties

Titel	2
Datum	2
Status	2
Auteurschap	2
Toegangsrechten	2
Beschrijvende reflectie	2

Formele erkenningen

Naam van de erkenning	3
Naam instituut/organisatie	3
Registratienummer	2
Niveau	3
Datum afgifte	2
Beschrijving kwalificatie	3

Vraag 4

Zijn er nog andere gegevens die u hieraan wilt toevoegen?

- Dossieranalyse door Orthopedagoog,
- Assessmentgegevens: Kwaliteiten en ontwikkelpunten,
- Diagnose,
- DSM IV score,
- IQ score,
- Stagegegevens, zoals akkoordverklaring ouders, overzicht van stageplaatsen (historisch), stageregistratie, evaluaties van de stageperiode,
- Didactische kaarten/DLE gegevens,
- Gesprekken met ouders en leerlingen,
- Trajectplanning naar schoolverlaten,
- Handelingsplannen,

- Rapporten,
- Gegevens LGF en extra zorg,
- Gegevens van testen,
- Vervoer naar het werk toe,
- Hoe te handelen bij probleemsituaties.

Vraag 5

Door wie worden de gegevens die u bijhoudt aangeleverd?

Cliënten	6
Ouders	6
Gemeenten	1
Personeelszaken	1
School	5
Trajectbegeleider	5
Stagebedrijf	3
Instantie/Huisarts	4
Orthopedagoog	2
Rec-Direct (Regionaal Expertise Centrum Noord- en Midden-Limburg)	1

Vraag 6

Hoe worden deze gegevens aangeleverd?

Schriftelijk/Papier	1
Mondeling/Telefonisch	6
E-mail/Digitaal	3

Vraag 7

Welke procedures worden er gevolgd wanneer u deze gegevens krijgt van een andere instelling c.q. overheid?

Schriftelijk aanvragen met machtiging cliënt/ouders	3
Via personeelszaken	2
Dossiers blijven in een afgesloten kast en gaan niet de deur uit	1
Registratie door leerlingenadministratie	1
Geen/Niet van toepassing	2

Bemerking:

Bij medewerkers van de Ortoleen is onduidelijkheid over in hoeverre toegankelijkheid van dossiers is geregeld en vastgelegd.

Vraag 8

Is de eigenaar van het portfolio (de leerling of zijn ouders/verzorgers) in staat om te bepalen welke gegevens in het portfolio komen en of deze mogen worden gezien door derden (bijvoorbeeld de werkgever)?

Ja	2
Deels	3
In overleg	3

Nee	2
Niet van toepassing	2
De inhoud van het portfolio moet niet zelf bepalen welke gegevens in het portfolio komen, dit wordt bepaald door de relevantie van de gegevens.	1

Vraag 9

Welke formele bewijzen wil de instelling ontvangen t.b.v. de intake?

ID-bewijs	6
Rijbewijs	1
Uittreksel GBA	2
Diploma's	3
Uitschrijving vorige school	1
Handtekening	1
NAW gegevens	1
BSN	1
Aanmeldingsformulier	1
RVC-beschikking	1
Onderwijskundig rapport	1
Onderzoeken RIAGG/GGD	1
Indicatie Rec-IV met DSM IV score	1
Verslag persoonlijke intake	1
I.O. gegevens en leerachterstanden gebieden	1

2.3 Systeembeheer

Deze vragenlijst is drie keer ingevuld.

Vraag 1

Werkt u op dit moment met een digitaal volgsysteem of digitaal portfolio? Zo ja, welk systeem gebruikt u?

De Ortolaan werkt op dit moment met het "MileStones ZiP4" systeem. Dit is zowel een digitaal portfolio als een leerling volg systeem. De leerlingadministratie van de Ortolaan werkt met het programma Esis.

De Risse Groep werkt met het cliëntvolgsysteem "Meetwerk".

Het Kwadrant werkt zowel met een leerling volg systeem (My@vo) als met een elektronische leeromgeving (TeleTop).

Vraag 2

Betreft dit een lokaal systeem, een systeem via intranet of een systeem via Internet?

ZiP4, waar de Ortolaan mee werkt, is een internetapplicatie.
Meetwerk, het cliëntvolgsysteem van de Risse, is een lokaal systeem.
TeleTop en My@vo zijn beide internetapplicaties.

Vraag 3

Is er export mogelijk vanuit het huidige systeem? Zo ja, in welk formaat?

Uit alle bestaande systemen is export mogelijk. Bij drie van de vier systemen is dit in txt en csv formaat, bij het vierde systeem is het formaat van de export onbekend.

Vraag 4

Wisselt het huidige systeem gegevens uit met een van de ketenpartners?

Geen van de huidige systemen wisselt al gegevens uit.

Vraag 5

Kunt u in bijgevoegde lijst aangeven welke informatie in het huidige systeem wordt bijgehouden?

Deze vraag is niet ingevuld.

Vraag 6

Wisselt het huidige systeem informatie uit met partners buiten de zogenaamde ketengroep?

Geen van de huidige systemen wisselt reeds informatie uit.

Vraag 7

Kunt u in bijgevoegde lijst aangeven welke informatie wordt uitgewisseld?

Deze vraag is niet ingevuld.

Vraag 8

Zijn er nog andere gegevens die in het systeem worden bijgehouden?

Deze vraag is niet ingevuld.

Vraag 9

Beschikt u over werkplekken met Internet?

Alle ketenpartners beschikken over werkplekken met Internet.

Vraag 10

Zijn er werkplekken met Internet beschikbaar voor de deelnemers?

Alle ketenpartners geven aan werkplekken met Internet te kunnen bieden aan de deelnemers.

Vraag 11

Welke browsers gebruikt u?

Er wordt enkel gebruik gemaakt van MS Internet Explorer, versies 5, 6 en 7.

Vraag 12

Voorziet u problemen met betrekking tot de beveiliging van uw ICT voorzieningen bij invoering van een E-Portfolio systeem? Zo ja, wat voor problemen?

Geen van de ondervraagde systeembeheerders ziet hier problemen.

Vraag 13

Voorziet u problemen met eventuele import/export? Zo ja, welke?

Geen van de ondervraagde systeembeheerders ziet hier problemen.

3. Conclusies en aanbevelingen

3.1 De leerling

De leerling is technisch gezien goed in staat om met een digitaal portfolio te werken. De leerlingen van het Voortgezet Speciaal Onderwijs hebben voldoende affiniteit en ervaring met pc-gebruik om probleemloos met een eenvoudig programma te kunnen werken.

Echter er zijn wel een aantal aandachtspunten waarmee rekening moet worden gehouden. Zo weten de meeste leerlingen niet wat een portfolio is. Als ze dit wel weten, dan komt het beeld dat ze hebben van een portfolio zelden overeen met de werkelijkheid.

Ook de voor- en nadelen die de leerlingen zien, komen niet altijd overeen met de werkelijkheid. De leerlingen geven aan wel de resultaten in hun portfolio te willen laten zien, zoals behaalde certificaten en diploma's, maar niet het ontwikkelproces, omdat ze bang zijn voor negatieve reacties hierop.

Voor een goed portfolio is het belangrijk om de informatie zoveel mogelijk correct aan te leveren. Dit opdat leraren, stagebedrijven en toekomstige werkgevers een goed beeld krijgen van de leerling. Dit doet een groot beroep op de eigen verantwoordelijkheid van de leerling, maar doordat de leerlingen moeite hebben het voordeel hiervan in te zien, is het ook moeilijk ze hiertoe te motiveren.

Het is dan ook van belang de leerlingen goede en duidelijke begeleiding te geven bij het gebruik van het E-Portfolio. Helder taalgebruik is hierbij een must. Ook is het belangrijk om aan te sluiten op de belevingswereld van de leerlingen.

3.2 De begeleider

Uit de resultaten van de interviews met de begeleiders van de leerlingen blijkt dat de terminologie zoals gebruikt in de Afspraak E-Portfolio NL te onduidelijk is. Er komt duidelijk naar voren dat er een wens is voor eenduidige terminologie, die ook voor de leerling begrijpelijk is. Ook is voor veel begeleiders de scheidslijn tussen het E-Portfolio en het leerling-dossier niet helder.

Buiten de gebruikte terminologie worden over het algemeen de in de Afspraak E-Portfolio NL genoemde data-elementen goedgekeurd. Enkel voor wat betreft de onderdelen "relaties en netwerken", "evaluaties" en "reflecties" (al dan niet kwalificerend) bestaat twijfel over het belang deze in het E-Portfolio op te nemen. In het geval van evaluaties en reflecties is dit met name te wijten aan het geringe verschil hiertussen.

Wel geven alle begeleiders aan diverse gegevens te willen toevoegen aan het E-Portfolio die buiten de Afspraak E-Portfolio NL vallen. Het betreft hier vooral diagnostische gegevens, testresultaten en handelplannen. Ook praktische gegevens zoals gegevens over de stageplaats worden gemist.

Van belang is het grote draagvlak dat zal moeten worden gecreëerd onder de begeleiders van de leerlingen. Op dit moment wordt namelijk de meeste informatie over leerlingen mondeling doorgegeven. Wanneer men dit wil digitaliseren en wil opnemen in het E-Portfolio betekent dit veel invoerwerk, wat de drempel om met het E-Portfolio te werken verhoogt. Het is dus van belang een grote meerwaarde te creëren in het E-Portfolio.

3.3 Systeembeheer

Uit de interviews met de diverse systeembeheerders blijkt dat de huidige ICT infrastructuur voldoende is voor de introductie van het E-Portfolio VIER. Zowel op de scholen als op de stage zijn er voldoende werkplekken met internet beschikbaar voor zowel de leerlingen als hun begeleiders.

Uit de analyse van de huidige systemen die worden gebruikt (leerlingadministratie, leerling volg systeem, elektronische leeromgeving) blijkt dat er voldoende mogelijkheid is voor een eenmalige export vanuit deze systemen om de gegevens voor het E-Portfolio aan te leveren. De mogelijkheden van een koppeling tussen deze systemen en het E-Portfolio wordt onderzocht.

3.4 Overige conclusies

Zowel onder de leerlingen als de begeleiders is behoefte aan het gebruik van gewone taal. De leerlingen hebben vaak moeite met moeilijke begrippen. Wanneer zij het taalgebruik binnen het E-Portfolio niet begrijpen zal het maken van een portfolio hen veel energie kosten. Ook zal het door eenvoudig taalgebruik beter aansluiten bij hun belevingswereld, wat de motivatie van de leerling ten goede zal komen.

De begeleiders van de leerlingen willen vooral eenduidig taalgebruik. De gebruikte terminologie mag niet afhankelijk zijn van de interpretatie van degene die het portfolio vult. Aangeraden wordt dan ook zoveel mogelijk landelijk geaccepteerde terminologie te gebruiken en hiermee zoveel mogelijk aan te sluiten bij de behoefte van de werkgever, omdat deze het einddoel is voor de meeste leerlingen. Ook wil men voor de leerlingen graag een begrippenlijst, waarin in zogenaamde 'Jip en Janneke taal' de begrippen van het E-Portfolio worden uitgelegd.

Privacy speelt bij dit project ook een erg belangrijke rol. Een portfolio bestaat bijna geheel uit persoonsgegevens en het is dus ook belangrijk deze gegevens goed af te schermen. Zowel door de leerlingen als de begeleiders werd hierop gewezen. Het E-Portfolio is eigendom van de leerling zelf. De leerling moet toestemming geven aan derden als zij delen van het portfolio willen bekijken.

Hiervoor zijn een aantal mogelijke (deel-)oplossingen. Er kan bijvoorbeeld bij inschrijving toestemming worden verleend aan de school. Ook is het mogelijk om, al dan niet automatisch, toestemming te vragen aan de leerling en de ouders bij verwerkingen. Welke oplossing er voor de privacybescherming ook gevonden wordt, het is voor al deze mogelijke oplossingen belangrijk te werken met diverse gebruikersrollen met daarbij verschillende rechten en een goede beveiliging.